

TÁRSASÁG A
SZABADSÁGJOGOKÉRT

ÉVES JELENTÉS
2015

Bár 2015-ben a jogállami rombolás beérett, a TASZ alkalmazkodott a megváltozott körülményekhez, és valódi eredményeket értünk el.

Az elmúlt években nem csupán egyszeri, elszigetelt emberi jogsértésekkel szemben vettük fel a harcot, hanem az emberi jogvédelem módszeres, rendszerszerű leépítése ellen léptünk fel. Azt láttuk, hogy a jogrendszer egyre kevésbé van tekintettel az emberi jogokra, és a jogok védelmére hivatott intézményrendszer is egyre kevésbé képes hatékonyan fellépni az emberi jogsértések ellen. Mindez azt eredményezte, hogy a jog mind kevésbé védi meg az egyént a közhatalom indokolatlan beavatkozásaival szemben. Ezt nemcsak megéltük, hanem jogvédő tevékenységünkkel éveken át dokumentáltuk és tettünk is ellene.

A 2015-ös év elhozta az elmúlt évtizedek legnagyobb magyarországi humanitárius krízishelyzetét, a magyar állam pedig semmiféle segítséget nem nyújtott a háborús konfliktusok elől súlyos fizikai és lelki sérülésekkel ideérkező menekültek számára. Ehelyett közpénzen gyűlöletkampányba kezdett, kerítést épített, szabadságkorlátozó intézkedéseket léptetett életbe. Abban volt érdekelt, hogy a segítségnyújtástól elrettentsen. Menedékkérők, segítők és az eseményekről tudósítani kívánó újságírók jogsértések sorát szenvedték el. És azok az állami intézmények, amelyek e sérelmek orvoslására lettek volna hivatottak, tétlenek maradtak, nem álltak az emberi jogok oldalára. A krízishelyzetben mutatkozott meg igazán, mivel jár az emberi jogvédelemben fontos alkotmányos intézmények, az Alkotmánybíróság, az ombudsman és a bíróságok függetlenségének a megtépázása. Amikor szükség lenne rájuk, bénultak, képtelenek rendeltetésüknek megfelelően működni. A 2015. évi emberi jogi nehézségeivel sikerebben nézett volna szembe egy független intézményeket működtető köztársaság.

Saját munkánkat tudatosan igazítjuk ehhez a helyzethez. Nem vonulunk vissza, hanem az egyre nehezebb körülmények között is újabb megoldásokat keresünk céljaink elérésére. A menekültekre és magyar polgárokra zúduló gyűlöletkampány ellen tiltakozókat sikerrel védtük meg, jogtudatosító tevékenységet végeztünk a menekültekre is megillető jogokról, kritizáltuk az alkotmányos felhatalmazás nélküli jogkorlátozásokat. Minden korábbinál több stratégiai pert indítottunk, amelyeket, ha a hazai fórumokon eredménytelenek, nemzetközi bíróság elé vihetünk.

Megerősítettük a Budapesten kívüli jelenlétünket is: vidéki ügyvédek segítségével vidéki bíróságok előtt pereskedünk sikerrel, és a roma programunk keretében intenzív és alapos közösségi munkába kezdtünk két kelet-magyarországi településen. Döntő fontosságúnak tartjuk, hogy az érdekvégyesítésben több nehézséggel küzdő, a helyi hatalomnak még inkább kiszolgáltatott polgárok jogait is megvédjük. A diákok és tanárok jogainak védelmére új programot indítottunk, mert hiszünk abban, hogy a közoktatásnak világnézetileg semlegesnek kell lennie. Rendszeres kampányainkkal a korábbiaknál tudatosabban dolgozunk a közvélemény szemléletének formálásán, meggyőződésünk, hogy a polgárok véleménye alapvető fontosságú céljaink eléréséhez. A változatos témákban indított kampányokkal célunk, hogy az emberi jogi szemlélet megkerülhetetlen érvrendszeré váljon a társadalom szemében: legyen szó a társkapcsolatok egyenlőségéről, a fogyatékos gyerekek jogairól vagy a közéleti vitákban való aktív részvételről. Eredménynek tekintjük, ha változást érünk el, és azt is, ha egy jogsértést nem hagyunk szó nélkül. Mivel mindkét típusú eredményben valóban gazdag évet zártunk, örömmel tesszük közzé a 2015-ös munkánkról szóló beszámolóinkat.

Kapronczay Stefánia
Szabó Máté Dániel

MUNKATÁRSAINK VOLTAK A 2015-ÖS ÉVBEN:

BAGYINSZKY FERENC, BALTAY LEVENTE, BARTA EDIT, BENCE RITA, BORDÁS RÓBERT, BOROS ILONA, DOJCSÁK DALMA, FERENCZ ÉVA MÉDEA, FOLK GYÖRGY, HARMAT GABRIELLA, HEGYI SZABOLCS, HIDVÉGI FANNY, HOLLAND KATI, DR. HÜTTL TIVADAR, JOKÁN ANDREA, JOVÁNOVICS ESZTER, KAPRONCZAY STEFÁNIA, KÁRDOS TAMÁS, KÁLMÁN MÁTYÁS, KERTÉSZ ANNA, LAPINSKAS ILONA, MRÁZ ATTILA, NÓNAY GÁBOR, PERLIK NÓRA, PETŐ MÁRK, SÁNTA SZABOLCS MIKLÓS, SÁROSI PÉTER, SIMON ÉVA, SIMON MIHÁLY, SZABÓ MÁTÉ DÁNIEL, SZELES ANDRÁS, TAKÁCS ISTVÁN GÁBOR, TÓTH ANITA, TORMA JUDIT, VÁRKONYI RÉKA, VELÉNYI RÉKA, VERDES TAMÁS, ZÁGONI RITA

TARTALOMJEGYZÉK

DROGPOLITIKAI PROGRAM	5 - 7.
ADATVÉDELMI PROGRAM	8 - 9.
FOGYATÉKOSÜGYI PROGRAM	10 - 11.
GYŰLEKEZÉSI JOGI POROGRAM	12 - 13.
INFORMÁCIÓSZABADSÁG PROGRAM	14 - 15.
LELKIISMERETI SZABADSÁG	16 - 17.
POLITIKAI RÉSZVÉTELI JOGI PROGRAM	18 - 19.
ROMAPROGRAM	20 - 21.
TANSZABADSÁG PROGRAM	22 - 23.
SZÓLÁSSZABADSÁG PROGRAM	24 - 25.
BETEGJOGI ÉS ÖNRENDELKEZÉSI PROGRAM	26 - 27.
HELLO NAGYVILÁG - TASZ KAMPÁNYOK	28 - 34.
GYEREKKEL VAGYOK!	30.
MONDO.....	31.
POLITIKUSS!.....	32.
VIDEOPOROGRAM.....	33.
RÉGI MINŐSÉG, ÚJ KÖNTÖS	34.
MIBŐL ÉS HOGYAN GAZDÁLKODUNK?	35.

IMPRESSZUM

KIADJA A TÁRSASÁG A SZABADSÁGJOGOKÉRT (TASZ) - 2016. JANUÁR
FOTÓK: FORTEPAN ÉS ERDŐHÁTI ÁRON
GRAFIKAI TERVEZÉS: HITKA VIKTÓRIA
NYOMDAI KIVITELEZÉS: QUARTZ STUDIO

DROGPOLITIKAI PROGRAM

A Társaság a Szabadságjogokért (TASZ) 1994 óta védi a drogfogyasztók szabadságjogait Magyarországon a bíróságokon és a drogpolitika majdnem minden elképzelhető fórumán, küzd a stigmatizáció és az előítéletek ellen, kiáll a korrekt, tudományos bizonyítékokon alapuló tájékoztatás mellett. A TASZ olyan drogpolitikát tartana kívánatosnak, amely a tiltás helyett a szabályozást, a drogmentes társadalom helyett a drogfogyasztás ártalmainak csökkentését, a moralizálással szemben a pragmatikus szakmaiságot és az együttérzést tekinti irányelvének.

Késlekedés és a probléma súlyosbodása

Miután az új drogstratégia elfogadása hosszas huzavona után 2013 őszén végre megtörtént, a szakma azt remélte, hogy rövidesen megszületik a végrehajtáshoz szükséges akcióterv is, aminek megvalósításával a kormányzat is több figyelmet fog szentelni a területnek. Ehhez képest a cselekvési terv megvitatása 2015 januárig váratott magára, de életbe léptetni mostanáig sem sikerült. Időközben hidegzuhanyként érte a szakmát, hogy a kormányzat szóltanul nézte végig, amikor 2014 nyarán és őszén a két legnagyobb budapesti tícserét végző szolgáltató, a kerületi vezetés nyomására bezárásra kényszerült. 2015 első felében jelent meg az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) aktuális Hepatitis prevalencia felmérése, amely sajnálatos tendenciáról számolt be: 2011 és 2014 között – amikor a tícseres szolgáltatók forráshiány miatt jelentősen csökkentették a kiadott steril tűk számát – kétszeresére nőtt a Hepatitis C fertőzött intravénás droghasználók száma Budapesten és országos szinten is. A budapesti intravénás szerhasználók között 60%-ra nőtt Hepatitis C arány nemzetközi tapasztalatok alapján HIV járvány kitörésével fenyeget, így az egyetlen ésszerű reakció az ártalomcsökkentő szolgáltatások megerősítése lenne. Ehhez képest, amikor egy vitaműsorban a TASZ drogpolitikai programvezetője szembesített az adatokkal

egy kormánypárti képviselőt, ő a segítségnyújtás biztosítása helyett elfogultsággal és az adatok meghamisításával vádolta meg a HIV szűrést végző szervezeteket és hamisnak ítélte az évek óta nemzetközi protokollok alapján összeállított OEK kiadványt. Sőt, még ennél is továbbmenve a megfelelő támogatások híján félgőzzel működő tícserét végző szervezeteket vádolta meg a Hepatitis C helyzet romlásáért. Ezzel a szimbolikus eseménnyel sajnos még tovább mélyült a szakadék a segítőszervezetek és a kormány között.

A dizájner drogok terjedése töretlen

A kormány válasza a dizájner drogok terjedésére az úgynevezett C-lista hatályba léptetése volt 2012 áprilisában, melynek célja az új pszichoaktív szerek listára vétele, és ezáltal forgalmazásuk megakadályozása. A listára folyamatosan kerülnek fel az új szerek, a dizájner drogokkal elkövetett tevékenységekhez rendelt büntetési tételek szigorúbbá váltak, de így sem sikerült gátat szabni az új szerek terjedésének. A 2015 júniusában tartott „Herbál Para” konferencián mutatta be a TASZ az új filmjét, mely szemléltette, hogyan terjedt el a marihuána helyett használt szintetikus kannabinoid egy magyar településen. A meghívott szakértők előadásából kiderült, hogy a jelenség nem egyedi és a bűnügyi statisztikák szerint 2014-ben már kétszer annyi szintetikus kannabinoidot foglaltak le, mint hagyományos kannabiszt, ami addig mindig vezette a lefoglalási statisztikákat. Az előadásokat követő szekcióban a szakértők az Európai Drogmonitorozó Intézet kérdőívein számoltak be a drogprevenció, az ártalomcsökkentés és a kezelés-ellátás helyzetéről, illetve a kormányzati drogpolitikával ápolts kapcsolatokról. A közel kétszáz szakember minden területről lesújtó képet festett és sokan úgy nyilatkoztak, hogy a droghasználókkal együtt már a segítő munkát végzőket is stigmatizálják és felelőssé teszik a drogproblémáért.

A segítő tevékenységek felkarolása

Látva a drogterületen működő segítőszervezetek kiszolgáltatottságát és a társadalom általi megbélyegzettségét 2015 elején egy új sorozatot indítottunk a Drogrporter oldalon, melyben interjúk keretében mutattuk be a különböző prevenció és ártalomcsökkentő tevékenységet végző szakembereket és szervezeteket. Novemberig nyolc cikket jelentettünk meg a partikon végzett ártalomcsökkentők tevékenységéről, az intravénás használókat segítő szervezeteken át az egyénre szabott terápiát nyújtó programokig. A sorozatról mind a szakma, mind az érdeklődők pozitívan nyilatkoztak, így az elkövetkezendőkben is folytatni fogjuk, hogy segítsük a tájékozódást és csökkentsük a segítő szervezeteket érő, információhiányból fakadó kritikákat.

Szcientológusok az iskolákban

Februárban publikáltuk azt a közérdekű adatigénylésen alapuló jelentést, amelyben bemutattuk, hogyan próbálnak befolyást szerezni a szcientológusok a drogterápia és a drogprevenció álarca alatt a magyar iskolákban. A TASZ közérdekű adatkéréssel fordult a Klebersberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) felé, hogy tájékozódjon arról, vajon van-e nyoma a szcientológiához közel álló szervezetek és az iskolák közötti együttműködésnek. A válaszból kiderült, hogy számos dokumentálható esetben a szcientológusok állami támogatással folytathattak tevékenységet az iskolások körében, vagy más módon együttműködtek a tankerületekkel. Az eset nyomán fokozott figyelemmel kísérjük a hazai drogprevenció helyzetét és egy szakértői véleményeket és jó gyakorlatokat felvonultató videóval járunk hozzá a terület megfelelő működéséhez.

Bíróság előtt egy füves cigiért

Tavaly év végén fordult a TASZ jogsegély szolgálatához az a fiatal, akit egy marihuánás cigaretta fogyasztása közben ért tetten a rendőrség. A Büntető Törvénykönyv szerint a közös fogyasztás céljából történő átadás is terjesztői magatartásnak minősül, így ügyfelünket terjesztőként állították bíróság elé.

A fiatallal készített interjúnk komoly sajtófigyelmet kapott és vitát gerjesztett a Btk. rendelkezésének ésszerűtlenségéről. Ügyfelünket 2015 novemberében két év próbaidőre bocsátották, ami ellen felülvizsgálatot kértünk.

Gyógyászati kannabisz

Az év során több cikket szenteltünk a kannabisz gyógyászati alkalmazhatóságának ismertetésére, a különböző hatóanyagok szerepére az orvostudományban és interjút készítettünk egy magyar beteggel, aki gyógyíthatatlan betegségének tüneteit alkalmanként kannabisszal enyhíti, amelyet a gyógyászati célú alkalmazásra is kiterjedő tilalom miatt a feketepiacról kénytelen beszerezni. Ügyfelünk változást sürget, és azt szeretné elérni, hogy itthon is legálisan, a betegségnek megfelelő kannabisz fajtákhoz juthassanak a páciensek. Az őszi időszakban a nemzeti hírcsatorna is felkeresett minket a kannabisz gyógyászati alkalmazásával kapcsolatosan és több, szakmailag kifogástalan és a páciensek szemszögét felvonultató hírt jelentetett meg.

Fővárosi drogstratégia és drogkoordináció

Decemberben a Kábítószerügyi Civil Koordinációs Testülettel (KCKT) közösen konferenciát szerveztünk, ahová a drogterület szakértői mellett a rendőrség, a minisztériumok és a kerületi önkormányzati képviselőit is meghívtuk. Az esemény azzal a céllal hívta fel a figyelmet a budapesti ellátórendszer krízisére, hogy közös cselekvésre, egy fővárosi drogstratégia és drogkoordináció kidolgozására készítse a terület képviselőit. A fővárosi önkormányzat részéről sajnos senki nem jelent meg, de a meghívottak megállapodtak a közös tervezés folytatásában és abban, hogy javaslatukat később a minisztérium elé tárják.

1

FŐDÍJ A KREATÍV WEBVIDEÓ VERSENYÉN

122000

MEGTEKINTÉS A MÁTRAVÉREBÉLYI SZINTIFÜVES RIPIORTUNKNAK

260000

OLVASÓ A FÜVES CIGIT ÁTADÓ FIÚ TÖRTÉNETÉNEK

ADATVÉDELMI PROGRAM

Az Adatvédelmi Program kiemelt feladatának tekinti, hogy minél többen legyenek tisztában a magánszféra és személyes adatok értékével, tudatosak lehessenek magánszférájukat érintő döntéseikben, és ismerjék a magánszférájuk védelmében használható technológiai lehetőségeket. A TASZ szerint ugyanis az ilyen tudatosság az információs önrendelkezési jog érvényesülésének előfeltétele. A hétköznapi embereken túl a fiatalok, valamint az aktivisták és az újságírók a program kiemelt célcsoportjai. A program további célja, hogy az állam célhoz kötötten, a legkevesebb és legszükségesebb mértékben kezeljen személyes adatokat.

Veszélyben a magánszféránk

Új elektronikus személyi igazolványt vezet be 2016 januárjától a kormány, amely szükségtelenné teszi a TAJ-kártyát, az adóigazolványt, de akár közlekedési bérletként is szolgálhat majd. Az új igazolvány biometrikus adatot is tartalmazó chipje a személyazonosításon kívül más funkcióra is alkalmassá teszi a kártyát, ide kerülhet például az elektronikus közigazgatási eljárások igénybevételéhez szükséges elektronikus aláírás is. A TASZ jogszabály-veleményezést nyújtott be a tervezettel kapcsolatban a Belügyminisztériumhoz. A tervezett intézkedések álláspontunk szerint szembemennek az adatvédelem egyik legfontosabb alapelvével, a célhoz kötöttséggel, különböző célú adatkezeléseket kapcsolnak össze szükségtelenül.

Jogszabály született egy minden magyar állampolgár arckép profilját nyilvántartó központi adatbázis létrehozásáról is. A TASZ Belügyminisztériumnak elküldött álláspontja szerint a profilalkotási technológia azért jelent különös veszélyt a magánszférára, mert míg személyazonosító irattal vagy akár ujjlenyomattal való azonosításhoz szükség lehet az érintett együttműködésére [igazolvány átadása, ujjlenyomat adása], az

arcképpel bármilyen helyzetben az érintett tudta nélkül is könnyedén azonosíthatóvá válik. A bármilyen helyzetben, automatizált módon elvégezhető azonosítással az állampolgárok elveszítik a személyazonosságuk felfedése fölötti ellenőrzésüket. Az azonosítás ráadásul távolról és akár tömeges méretekben is elvégezhető.

Az információs önrendelkezési jogról és információszabadságról szóló törvény módosításával némileg erősödtek az adatvédelem garanciái: az adatvédelmi incidensekről, azaz a személyes adatokhoz való jogellenes hozzáférésről ha nem is automatikusan, de az érintett kérésre tájékoztatást kell adni, és emelkedett a kiszabható adatvédelmi bírság maximális összege is.

Nemzetközi sikerek a magánszféra védelmében

Az előző évben az Európai Unió Bírósága érvénytelennek nyilvánította az adatmegőrzési irányelvet, amely azt egységesítette, hogy a tagállamokban az internet- és telefonszolgáltatók milyen adatainkat mennyi ideig tárolhatják és ezekhez a hatóságok hogyan férhetnek hozzá. Az ítélet szerint az irányelv aránytalanul korlátozta a magánélethez és a személyes adatok védelméhez való jogot, mert nem tartalmazott a jogkorlátozást elensúlyozó megfelelő garanciákat. Az irányelv érvénytelensége ellenére Magyarországon továbbra is hatályban maradt az irányelvet a magyar jogba átültető törvény. A TASZ beperelte a Telenort annak érdekében, hogy az Alkotmánybíróság elé vihesse a jogellenes törvényt. A TASZ felhívására neves nemzetközi civil szervezetek, mint az Open Rights Group, a Privacy International és akadémiai szakemberek adtak be támogató beadványokat az Alkotmánybírósághoz. Bár az Alkotmánybíróság döntésével mindezek ellenére hagyja, hogy a magyar állampolgárok személyes adatait továbbra is előre meghatározott cél nélkül gyűjtsék anélkül, hogy az adatok védelmét megfelelő garanciák szolgálnák,

az ügyérdekében komoly nemzetközi összefogást sikerült elérni, a per pedig másodfokon folytatódik. Sikerral végződő nemzetközi együttműködés keretében TASZ a világ különböző pontjain működő 91 másik civil szervezettel közös nyilatkozatban hívta fel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsát,

hogy hozzon létre egy új különmegbízotti pozíciót a magánélet védelméért. Az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa 2015 márciusában úgy döntött, hogy létrehozza a magánszféra védelméért felelős különmegbízott pozícióját.

59

JOGSEGÉLY NYÚJTÁS E-MAILEN

134

MÉDIAMEGJELENÉS

91

NEMZETKÖZI SZERVEZETTEL KÖZÖS NYILATKOZAT

FOGYATÉKOSÜGYI PROGRAM

A Fogyatékosügyi program célja, hogy a fogyatékos állampolgárok másokkal egyenrangú állampolgárok-ként, a közösségek elismert tagjaiként élhessenek. Ma a fogyatékos személyek jelentős része szegénységben, a közösségtől elszigetelve él, elemi önrendelkezési jogukat gyakran korlátozzák, fizikai és jogi eszközökkel szigetelik el őket. Célunk, hogy a kirekesztődés legfontosabb eszközeit megszüntessük, és helyettük egy támogató, befogadó társadalmpolitikát segítsünk kialakítani. Legfontosabb célunk a nagy létszámú intézetek bezárása, és a helyi közösségben való lakhatást segítő szolgáltatások kialakításának ösztönzése. Szerintünk a cselekvőképesség korlátozására épülő gondnoksági rendszerek helyett támogatott döntéshozatalra van szükség. Véget kell vetni a fogyatékos emberek politikai jogainak korlátozásának, és el kell ismerni minden gyermek jogát ahhoz, hogy iskolába járhasson.

Kevés haladás a gondnoksági rendszerrel

Az év nem hozott meghatározó változást a fogyatékos embereket érintő közpolitikában. A kormány egyre fokozottabb elköteleződést mutat az intézménytelenítés mellett, miközben megindult az első hat fogyatékos személyeket elzáró bentlakásos intézet bezárása. Sajnálatos, hogy beragadni látszik a cselekvőképesség teljes korlátozására épülő gondnoksági rendszer, s a támogatott döntéshozatal alig néhány személy kiváltásága maradt. A súlyosan, halmozottan fogyatékos gyerekeknek továbbra is több, mint fele nem fér hozzá az általános iskolai oktatáshoz.

Jogtudatosság az érintettek bevonásával

A TASZ részt vett az intézménytelenítést és a súlyosan, halmozottan fogyatékos személyeket érintő kormányzati döntéselőkészítésben. Tagjai voltunk a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft. által szervezett kerekasztaloknak, és a koncepciók elkészítése során saját álláspontunkat is beillesztettük

a végleges dokumentumokba. Az év folyamán a Fogyatékosügyi program és a TASZ Jogsegélyszolgálatra közel 40 esetben adott jogi tanácsadást, és az év folyamán 8 ügyben nyújtottunk képviselőket gondnokságot és/vagy sürgősségi gyógykezelést érintő ügyekben. Ügyvitelünkben arra törekszünk, hogy ügyfeleink részére a gondnokság alá helyezés helyett támogatott döntéshozatalban való részvétel elrendeléséről döntsön a bíróság. A sürgősségi gyógykezelés ügyében az Állampolgári Jogok Biztosának Hivatalához fordultunk annak érdekében, hogy az Országgyűlés szüntesse meg azt az állapotot, amelyben nincs lehetőség érdemi jogorvoslatra.

A TASZ Szülői Értekezleteket idén indítottuk el, amikkel célunk, hogy minél több fogyatékos gyermeket nevelő szülő szerezzon gyakorlati ismereteket gyermeke jogaival kapcsolatban. A MONDO kártyajáték – amelyet a Csillagház Általános Iskolával közösen fejlesztettünk ki – pedig a gyerekek számára mutatja meg, hogy felnőttként hogyan kerülhetnek veszélybe jogaik, s ők mit tehetnek azért, hogy nehéz helyzetükből kilábaljanak. A nagy kártyateszt bulin charity jógával, szakértői kerekasztal-beszélgetéssel, Lóci játszik koncerttel és partner civil szervezetek megjelenésével biztosítottunk nagyobb elérést és láthatóságot a **MONDO** kártyajátékunknak.

Véget kell vetni a tömegintézmények korszakának

Összegyűjtöttük, rendszereztük és közzétettük a gondnokságra vonatkozó legfrissebb adatokat. Ezekből látható, hogy míg a gondnokság alá helyezett személyek száma 55 ezer körüli szinten stagnál, addig a támogatott döntéshozatalban részt vevők száma alig éri el a 200-at. Ugyanakkor több, mint 10 ezer személy visszakapta választójogát. Filmet készítettünk arról, hogy Szolnokon átadnak egy Európai Unió forrásából felújított nagy létszámú intézetet, és felhívtuk a figyelmet arra, hogy ennek a gyakorlatnak véget kell vetni.

JOGI TANÁCSADÁS

4018

TÁRGYALÁS

MONDO

SAJÁT FEJLESZTÉSŰ GYERMEKJOGI KÁRTYA MEGVALÓSÍTÁSA

75000

MEGTEKINTÉS A MONDO KISFILMJÉNEK

PARTNEREINK:

A program az alábbi hazai szervezetekkel dolgozik rendszeresen közösen: Magyar Helsinki Bizottság, Fogyatékos Személyek, Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft., Mental Disability Advocacy Centre, Csillagház Általános Iskola, Debrecen Nagytemplomi Református Egyházközség Immánuel Otthona és Fejlesztő Nevelés - Oktatást Végző Iskolája.

GYÜLEKEZÉSI JOGI PROGRAM

A békés gyülekezés szabadsága, a tiltakozás joga az egyik legfontosabb politikai szabadságjog, amelynek védelmét a TASZ az alapítása óta felvállalja. Élénk demokratikus társadalom nem képzelhető el az állampolgárok tiltakozó vagy szolidaritási tüntetései, felvonulásai, azaz közös véleménynyilvánítása nélkül. Bár a gyülekezési szabadságot biztosító törvény szinte az egyetlen, amit a Nemzeti Együttműködés Rendszere változatlanul hagyott a rendszerváltás szabadelvű közjogi törvényei közül, a gyülekezési szabadság gyakorlati korlátai sem ütköznek kevesebb nehézségbe, mint más szabadságjogoké. A TASZ Gyülekezési Jogi Programja kiemelt figyelmet fordít a hatósági, adminisztratív és/vagy indirekt korlátozásokra, és stratégiai perek sokaságával, az ítélkezési gyakorlatot megfelelő színvonalon tartásával igyekszik hatást kifejteni a represszív jogalkalmazói gyakorlatokat folytató hatóságokra, és a jogalkalmazás alapjogi érzékenységét növelni.

A gyülekezési törvény módosítása és a röszei oszlatás

A 2015-ös év azzal kezdődött, hogy a kormánypárt megpendítette a gyülekezési törvény módosításának lehetőségét, ami többek között jogvédő szervezetekből, köztük a TASZ-ból is, heves ellenreakciót váltott ki. A módosítás terve le is került a napirendről, köszönhetően az aktív ellenállásunknak.

A menekültválság egyik fordulópontja volt az, amikor a magyar hatóságok lezárták a Szerbia felőli határátelkelőhelyet szeptember 15-én – a represszív büntetőjogi és menekültügyi szabályok bevezetése mellett –, és a röszei átkelőnél várakozó menekültek szeptember 16-án tüntetni kezdtek. A rendőrség és a TEK békés tüntetőket, köztük nőket és gyerekeket, és a sajtómunkásokat sem kímélve, könnygázt, vízágyút, azonosító szám nélküli kommandósokat és gumibotokat bevetve, figyelmeztetés nélkül támadtak rá a tömegre.

Előzetesen nem tiltható be egy tüntetés

2015. április 30-án a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság helyt adott a TASZ felülvizsgálati kérelmének és hatályon kívül helyezte a devizahitel-károsultaknak egy hotelben konferenciázó bankárokkal szemben bejelentett tüntetését megtiltó végzést. A Budapesti Rendőr-főkapitányság azzal az indokkal tiltotta meg a tüntetést, hogy annak megtartása sértené a szálloda vendégeinek és az arra járóknak a jogait és szabadságát. A bíróság leszögezte: mások jogainak feltételezett veszélye nem legitim és nem is elegendő indoka egy tüntetés előzetes megtiltásának, valamint nem a mások jogainak és szabadságának absztrakt veszélyeztetettsége, hanem a jogsérelem tényleges bekövetkezése jelenti a gyülekezési jog korlátját – de ebben az esetben sem az előzetes tiltás, hanem a zajló rendezvény feloszlata a törvényes út.

Az Alkotmánybíróság 30/2015. [X. 15.] AB határozatával helyt adott a TASZ által képviselt panaszos gyülekezési szabadsággal kapcsolatos indítványának. A devizahitelekkel kapcsolatos 2014-es kúriai jogegységi határozat kihirdetésének idejére bejelentett tüntetést a rendőrség megtiltotta, a tiltást pedig a bíróság jóváhagyta azon az alapon, hogy a rendezvény súlyosan veszélyeztette volna az igazságszolgáltatás zavartalan működését. Az AB megerősítette: önmagában a békés demonstrációkat nem lehet illegitim nyomásgyakorlásként értelmezni, mert azok elengedhetetlen részei a demokratikus közéletnek, függetlenül attól, hogy szinte minden tüntetés okoz bizonyos zavart, nem ritkán ellenérzést is kelt. Az AB-döntés alapján a rendőrség nem teheti meg azt sem, hogy a szervezőkkel történő egyeztetés nélkül tilt meg egy tüntetést: az a szabály, miszerint a tiltó határozat meghozatala előtt a rendőrségnek egyeztetést kell lefolytatnia a bejelentővel, annak érdekében, hogy a tiltás elkerülhető legyen, nemcsak formális tájékoztatási kötelezettséget jelent, hanem garanciális jelentőséggel bír.

Ez a szabály az egyik biztosítéka annak, hogy a joggyakorlás legsúlyosabb korlátozása ne legyen önkényes.

Flashmob a gyűlöletkampány ellen

2015. október 27-én a Pécsi Járásbíróság megszüntette az eljárást azzal a civil aktivistával szemben, akinek szabálysértési felelősségét a rendőrség azért állapította meg, mert nem jelentett be egy rövid tiltakozó akciót. Az aktivista a hatóság előtt hiába érvelt azzal, hogy a rendezvény villámcsődület (flashmob) volt, a szabálysértést a hatóság megállapította, és pénzbírságot szabott ki. A határozatot felülvizsgáló bíróság a TASZ ügyvédjének érve alapján azonban úgy ítélte meg a rendezvényt, hogy az egy nem bejelentés-köteles flashmob volt. A flashmob azért nem bejelentés-köteles, mert a rendezvény rövid ideje miatt a bejelentési kötelezettséget indokoló körülmények hiányoznak. A villámcsődületek esetében ugyanis kizárt, hogy a

rövid esemény akár a közlekedésben, akár a népképviselői szervek vagy a bíróságok működésében olyan súlyos zavart okozna, ami rendőrségi tiltást alapozna meg.

Alkotmányellenes megszorítás a menekültügy miatt

A menekültügyi válsághelyzetre a kormányzat többek között represszív jogalkotással válaszolt: augusztus végén a büntetőjogi és a menekültügyi szabályokat alkotmányellenesen megszorító törvényjavaslatokat terjesztett a parlament elé. A TASZ még a parlamenti vita előtt felhívta a figyelmet a módosítások nyíltan diktatórikus jellegére és felszólította a képviselőket, hogy ne szavazzák meg azokat.

12

PERES KÉPVISELET

34

JOGSEGÉLY TANÁCSADÁS E-MAILEN

185041

NÉZETTSÉGŰ BEJEGYZÉSÜNK A RÖSZKEI RENDŐRSÉGI FELLÉPÉS KAPCSÁN

PARTNEREINK:

A TASZ részt vesz a 11 ország jogvédő szervezeteit tömörítő International Network of Civil Liberties Organizations (INCLC) munkájában. 2015-ben az INCLC a kevésbé halálos fegyvereknek a tömegrendezvényekkel kapcsolatos alkalmazásáról szóló jelentésen dolgozott. A jelentés 2016-ban jelenik meg. Az INCLC tagjai: American Civil Liberties Union, Association for Civil Rights in Israel, Canadian Civil Liberties Association, Centro de Estudios Legales y Sociales (Argentína), Egyptian Initiative for Personal Rights, Human Rights Law Network (India), Irish Council for Civil Liberties, Kenyan Human Rights Commission, Legal Resources Centre (Dél-Afrika), Liberty (Egyesült Királyság)

INFORMÁCIÓSZABADSÁG PROGRAM

Az Információszabadság Program az állam átláthatóvá és elszámoltathatóvá tétele érdekében érvényesíti a közérdekű adatok nyilvánosságához való jogot. E körben célja, hogy az állami szervek kötelezőnek tekintsék a közzéteendő adatok nyilvánosságra hozatalát, a polgárok, és kiemelten az újságírók és a civil szervezetek képesek legyenek közérdekű adatokat igényelni, illetőleg ezzel kapcsolatos jogait bíróság előtt érvényesíteni.

Nemet mondunk a közérdekű adatok eltítkolására!

Jelentős módosításon esett át 2015-ben az információszabadság törvény, aminek következtében a közérdekű adatokat megismerni kívánó polgároknak számos új, többségében elfogadhatatlan korlátot kell leküzdeniük. A módosítás következtében többé nem lehet anonim módon közérdekű adatot igényelni, talán azért, hogy aki nem szeretné felhívni magára a figyelmet, az inkább ne igényeljen közérdekű adatokat. Ugyanannak a személynek ugyanarra vonatkozó ismételt igénylése elutasítható pusztán az ismétlés miatt, a törvény szövege szerint akár akkor is, ha az elsőre sem kapott választ. Az adatigénylés megválaszolásával kapcsolatban a fénymásolási költségen túl a felmerült munkaerő-áfordítás költségét is az adatigénylőre lehet hárítani, a hivatalnokok fizetését az adatigénylő így nemcsak az adójában, hanem az adatigénylés teljesítésekor is kifizeti, ráadásul nincs abban a helyzetben, hogy megítélje, hogy a kiszabott költségtérítés mennyire légből kapott. A döntéselőkészítő adatra vonatkozó igény a döntés meghozatalát követően akkor is elutasítható lesz, ha az adat további jövőbeli döntés megalapozását is szolgálja, és mivel nincs olyan adat, ami valamilyen további döntést ne alapozna meg, ez mindenre ráhúzható lesz. Végül az olyan közérdekű adatokat, amelyek szerzői jogi védelem alatt állnak, nem kaphatjuk meg, legfeljebb megtekinthetjük. Hogy mindezek a korlátozások hogyan érvényesülnek majd a gyakorlatban, hamarosan kiderül.

Kipereltük a Malév-cső és a Századvég tanulmányokat

Az információszabadság még mindig az egyik legjobban érvényesíthető politikai szabadságjog Magyarországon, ezt igazolja a nyertes pereink sorozata, amelyeket itt felsorolni is nehéz lenne, ezért csak a legfontosabbakat emeljük ki. 2015-ben végre jogerősen megnyertük a Századvég-csoporttól milliárdokért megrendelt tanulmányok nyilvánossága érdekében indított pert, és az ítéletet a Kúria is megerősítette. 2015-ben egy sikeres per eredményeképpen mindenki számára megismerhetővé tehetjük a MALÉV csődjével kapcsolatos dokumentumokat, így többet megtudhatnak a polgárok arról, hogy mi állt a nemzeti légitársaság megszűnésének hátterében. Egy közérdekű bejelentő ellen lefolytatott, súlyos eljárási hibákban szenvedő, koncepciózus eljárással szemben is sikeresen képviseltük a közérdekű bejelentők védelmét a bíróságon. A Kúria döntése egyértelművé tette, hogy a rádiós pályázati eljárásokban benyújtott ajánlatok állami vagyon felhasználásával összefüggő adatok, így a pályázatok lezárultával nyilvánosak, a médiahatóságnak ki kell azokat adnia.

Mivel az információszabadsággal kapcsolatos perekben a program jelentős tapasztalatokat szerzett és eredményeket ért el, igyekszünk ezeket minél szélesebb körben ismertté tenni, hogy mindez mások számára is használható legyen ismétlődő ügyekben. Célunk, hogy az információszabadság perekben országos szinten és a fővárosban elért eredmények a vidéki bíróságok gyakorlatában is megjelenjenek a következő időszakban. 2015-ben vidéki ügyvédeket nyertünk meg az információszabadság ügyének és minden korábbinál több nem budapesti információszabadság-perben nyújtunk képviselést.

Ott vagyunk az Európai Emberi Jogi Bíróságon is

Az Európai Emberi Jogi Bíróság engedélyével másokkal közösen beavatkozóként részt vettünk abban az eljárásban, amelynek tétje, hogy a Társaság a Szabadságjogokért v Hungary ügyben 2009-ben elért nagyon fontos, egész Európára kiható eredményt megerősíti-e a Bíróság Nagy Kamarája. Eszerint a szólásszabadság sérelmét jelenti, ha egy közérdekű ügyekben eljáró szervezet elől

eltitkolják a közhatalmat ellenőrző tevékenységhez szükséges adatokat. A Magyar Helsinki Bizottság v Hungary ügyben most módunk van érvelni amellett, hogy az adatok eltitkolása a cenzúrával egyenértékű beavatkozás.

PARTNEREINK:

atlatszo.hu, K-Monitor, Transparency International Media Legal Defence Initiative, Campaign for Freedom of Information. ARTICLE 19, Access to Information Programme

6

GYŐZTES PER

32

PER FOLYAMATBAN

204

MÉDIAMEGJELENÉS

LELKIISMERETI SZABADSÁG

ÁLLAM ÉS EGYHÁZ SZÉTVÁLASZTÁSA

A lelkiismereti szabadsághoz való jog az illetéktelen (elsősorban állami) beavatkozásokkal szemben nyújt védelmet: tiltja bármely kisebbségi vagy többségi vallás, világnézet, vagy erkölcsi tanítás másokra való rákényszerítését, tiltását, támogatását, vagy megvallásának kikényszerítését. A lelkiismereti szabadság azt teszi lehetővé, hogy saját életünket a saját elveinknek megfelelően éljük, hogy törekvéseinket, céljainkat személyes meggyőződéseink szerint alakítsuk ki. A lelkiismereti szabadság értelmében az államnak semlegesnek kell maradnia a vallás és a magánerkölcs különféle változataival szemben. A politikai közösség minden tagját reprezentáló közhatalom ugyanis nem kötelezheti el magát egyetlen partikuláris vallás mellett sem, hiszen azzal az egyenlő bánásmódnak a minden egyes állampolgárral szemben fennálló kötelezettségét sértené meg. Az Alaptörvény és az annak szellemében születő jogszabályok, elsősorban az egyháztörvény, nem a polgárai egyenlő szabadságát tiszteletben tartó, az állampolgárokat lelkiismereti meggyőződéseikre tekintet nélkül egyenlőként kezelő állam törvényei – az Alaptörvény világnézeti-leg elkötelezett. Az Alaptörvény hatályba lépése óta a TASZ elkötelezett a lelkiismereti szabadság védelme mellett, és folyamatosan küzd az azt elnyomó egyháztörvény ellen.

Újabb csata az egyházügyi törvény miatt

Az Emberi Jogok Európai Bírósága által véglegesen is jogsértőnek ítélt egyháztörvény miatt a kormány egyeztető tárgyalásokra kényszerült a pernyertes egyházakkal, és ugyan nem sikerült mindegyikkel megegyeznie, így is másfél milliárd forint nagyságrendű kártérítést kellett kifizetnie. Elértük, hogy több jogfosztott kisegyház hozzájusson a sérelme következtében őket ért károkat kompenzáló kártérítéshez a kormánnyal kötött

egyezség keretében, amelyet megelőző egyeztetési eljárásban képviselőket nyújtottunk.

Az általunk és mások által is kritizált egyháztörvény-módosítás végül nem kapott többséget a parlamentben, így továbbra is van elvi lehetősége annak, hogy az alkotmányos és az európai normákkal összhangban álló szabályzás szülessen.

Tartsák tiszteletben a lelkiismereti szabadságot!

Szeptemberben közzétettük egy szabad állam egyháztörvényének alapelveiről szóló állásfoglalásunkat, tekintettel arra, hogy a kormányzat hozzájárította a jogsértő egyháztörvény módosításának előkészítéséhez. Az állásfoglalás szerint a lelkiismereti szabadságot tiszteletben tartó törvény értelmében az államnak világnézeti szempontból semlegesnek kell lennie, tartózkodnia kell a hitélet támogatásától, biztosítania kell minden ember egyenlő egyesülési, egyházalapítási szabadságát és az egyházak jogegyenlőségét, az egyházak bejegyzésének objektív feltételeken nyugvó és méltányos, nem-önkényes eljárását, az egyházak autonómiáját, valamint a közhasznú tevékenységek szektorsemleges, normatív finanszírozását.

Októberben véleményeztük az egyháztörvény módosításának tervezetét. Álláspontunk szerint a törvény továbbra sem biztosítaná minden ember egyenlő lelkiismereti és vallásszabadságának érvényesülését, a jogegyenlőséget, az állam semlegességét, valamint az állam és az egyház elválasztását; nem orvosolná azoknak az egyházaknak a jogsérelmeit, amelyeket a hatályos egyháztörvényvel a magyar állam megfosztott elismert és törvényes jogállásuktól; nem lenne összhangban Magyarország alkotmányos hagyományaival; és továbbra sem felelne meg sem a magyar, sem az európai emberi jogi követelményeknek, és nem mentesítené a

magyar államot a felelőssége alól. A törvényjavaslat decemberben nem kapta meg a kellő támogatást az Országgyűlésben.

Az Alaptörvényre nem esküszöm

A TASZ jogi segítséget nyújtott Kende Juditnak, aki annak ellenére, hogy az ELTE-n doktori fokozatot szerzett, mégsem vehette át doktori oklevelét és nem használhatja a doktori címét. Az ELTE ugyanis csak annak adja át az oklevelet, aki a doktori szabályzatban meghatározott esküt leteszi, erre viszont Kende Judit nem volt hajlandó, mert lelkiismeretével ellentétes lett volna, hogy Magyarország Alaptörvényének hűséget fogadjon. A TASZ az ELTE rektorának küldött levél megfogalmazásában nyújtott eddig segítséget. A levélből kiderül, hogy a doktori oklevél átadásának az eskü letételéhez kötése a doktori szabályzatban ellentétes a felsőoktatási törvénnyel. Álláspontunk szerint az eskütételi kötelezettség előírása önmagában is a lelkiismereti szabadság nem megengedhető korlátozása, amit csak

tetéz az, hogy az ELTE szabályzata szerinti eszközövel a tudományos hivatást választók számára irreleváns jogi dokumentumhoz, az Alaptörvényhez kell hűséget fogadni. A levél kezdeményezte a szabályzat megváltoztatását és az oklevél átadását.

PARTNEREINK:

A TASZ részt vesz a 11 ország jogvédő szervezeteit tömörítő International Network of Civil Liberties Organizations (INCLLO) munkájában. 2015-ben az INCLLO elkészített egy jelentést, ami a lelkiismereti szabadság és az egyenlőség ütközésének három területével foglalkozik: az LMBT+ emberek jogai, a reprodukciós jogok és a vallási viseletek korlátozása. E témákban az INCLLO negyedévente hírlevelet is kiad a jelentősebb jogalkotási és jogalkalmazási fejleményekről. Az INCLLO tagjai: American Civil Liberties Union, Association for Civil Rights in Israel, Canadian Civil Liberties Association, Centro de Estudios Legales y Sociales (Argentína), Egyptian Initiative for Personal Rights, Human Rights Law Network (India), Irish Council for Civil Liberties, Kenyan Human Rights Commission, Legal Resources Centre (Dél-Afrika), Liberty (Egyesült Királyság)

9

NYERTES KISEGYHÁZ KÉPVISELETE

12

JOGSEGÉLYES SEGÍTSÉGNYÚJTÁS E-MAILEN

7200

MEGTEKINTÉS A KISEGYHÁZAKKAL KAPCSOLATOS VIDEÓNOKNAK

1

VISSZASZERZETT KÉPVISELŐI MANDÁTUM

2

RÉSZVÉTELI JOGI WORKSHOP

10

JOGSEGÉLY NYÚJTÁSA

19000

MEGTEKINTÉS DEMOKRÁCIA 2.0. FILMÜNKNEK

ROMAPROGRAM

A Romaprogram célja, hogy Magyarországon csökkenjen a romákkal szembeni hatósági, intézményi diszkrimináció, a rasszista erőszak és az előítéletesség mértéke. Foglalkozunk büntető jogalkalmazásbeli hátrányos megkülönböztetéssel, mint például a romákkal szembeni aránytalan, zaklató rendőri intézkedésekkel, illetve a romákkal szembeni rasszista indítékú bűncselekmények nem elég hatékony nyomozásával. Másik fókuszunk a gyermekvédelem területére irányul, ahol azt tapasztaljuk, hogy bizonyos településeken a roma családokkal szemben túl szigorú a hatóság, és a szegénységből fakadó nehézségeket a szülőknek felróva szociális segítségnyújtás helyett kiemelik a gyermekeket a családból. A harmadik fontos területünk az önkormányzati diszkrimináció, ami mind a helyi jogalkotás szintjén, mind a gyakorlatban megjelenhet.

Cigányellenes intézkedések Miskolcon

2015-ben cigányellenes intézkedésekről leginkább Miskolc kapcsán lehetett hallani, ahol annak ellenére, hogy sorra találták különböző igazságszolgáltatási fórumok jogellenesnek a helyi gyakorlatokat és rendeleteket, tovább folytatódott a Számozott utcák nevű telep felszámolása és a szegénytelepeket sújtó összevont hatósági razzizálás.

A 2008-2009-ben romák ellen végrehajtott sorozatgyilkosság vádlottait másodfokon is bűnösnek találta a bíróság rasszista indítékú emberölésben és más bűncselekményekben.

2015-ben mondta ki először Magyarországot elítélő ítéletében a strasbourgi emberi jogi bíróság, hogy a rasszista indíték nyomozásának elmulasztása egyezményesértő lehet.

Diszkriminatív kilakoltatási gyakorlatok és a kizorítós rendeletek

2015 a Roma Program számára az eddigi legsikeresebb év volt, korábbi években indított fontos eljárásainkban hoztak különböző fórumok döntéseket és ezáltal értünk el komoly eredményeket a jogfejlesztés területén.

A TASZ és a NEKI 2014 márciusában fordult az alapvető jogok biztosához a Miskolci Önkormányzati Rendészet által koordinált, a miskolci szegregátumokban élőket sújtó hatósági ellenőrzések miatt. Ezt követően a TASZ a Miskolci Önkormányzatnak a szegregátumokban élőket sújtó kilakoltatási gyakorlata és a romák „kitelepipítését” célzó lakásrendelet-módosítása, valamint egyes környező települések utóbbira reagáló „kizorítós rendeletei” miatt is kérte az ombudsman vizsgálatát.

A 2015 júniusában publikált ombudsmanijelentés súlyos alapjogi visszasságokat állapít meg valamennyi panaszolt területen. Mindezen gyakorlatok és jogszabályok a mélyszegénységben élő, többségében roma lakosság alapjogait sértik az alapjogi biztos szerint.

Diszkriminatív rendészeti eljárások Gyöngyöspatán

Az Egri Törvényszék a TASZ által indított közérdekű perben 2015. szeptember 17-én kihirdetett, elsőfokú ítéletében megállapította, hogy a rendőrség 2011-ben Gyöngyöspatán megsértette a helyi romák egyenlő bánásmódhoz való jogát azzal, hogy elmulasztott megfelelően fellépni a szélsőséges szervezetekkel szemben, és így elmulasztotta megvédeni a megfélemlített roma közösséget. A bíróság szerint később szabálysértési eljárási gyakorlatával is diszkriminálta a romákat a rendőrség. Bár az ítélet még nem jogerős, nagyon fontos eredménynek tekinthető.

Ez ugyanis az első olyan magyarországi bírósági ítélet, amely a rendőrség romákkal szembeni gyakorlatát diszkriminatívnak, ezáltal jogellenesnek minősítette.

Sikereink

A Kúria októberi döntése megerősítette, hogy jogellenesek és diszkriminatívak azok a helyi önkormányzati rendeletek, amelyek a 2014-es alapjogsértő miskolci lakásrendelet-módosításra reagálva próbálták távol tartani a Miskolcra elüldözni kívánt szegényeket. A rendeletek megtámadását a TASZ kezdeményezte a Kormányhivatalnál.

Hosszas jogi procedúra után elértük, hogy két roma gyereket adjanak vissza szüleiknek, akiktől jogellenesen szakította el őket a bíróság ítélete értelmében a gyámhatóság.

Álláspontunk a gyűlöletbűncselekményekről

A 2015 májusában publikált részletes szakmai anyagunkban a gyűlölet-bűncselekmények szabályozása és

alkalmazása során felmerülő kérdésekkel foglalkoztunk és fejtettük ki ezek kapcsán a TASZ álláspontját.

Videóink

2015 májusában készített és nyilvánosságra hozott filmünkben egy Heves megyei település történéseiről számoltunk be, ahol a Betyársereg nevű szélsőséges, paramilitáris szervezet tagjai hónapok óta zaklattak egy cigány családot anélkül, hogy a rendőrség közbeavatkozott volna.

2015 szeptemberében publikált videóinkban a gyöngyöspatai perünket (TASZ kontra Heves Megyei Rendőr-főkapitányság) mutattuk be.

PARTNEREINK:

A Gyűlöletbűncselekmények Elleni Munkacsoport tagszervezetei. A gyermekvédelmi projektben: Európai Roma Jogok Központja A Miskolci munkánk kapcsán: Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda, Miskolci Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Miskolci Egyetem

TÁRGYALÁS

40

INGYENES KÉPVISELET A BÍRÓSÁGON

21

2

GYERMEKET VISSZAKAP A CSALÁDJÁ

26700

OLVASÓVAL AZ IDEI LEGSIKERESEBB BLOGPOSZT

TANSZABADSÁG PROGRAM

A 2015-ben útjára indított program célja a közoktatásban részt vevő gyermekek, tanulók, pedagógusok jogainak védelmével elsősorban a világnézetileg semleges közoktatáshoz való egyenlő és méltányos hozzáférés garanciáinak kikényszerítése és előmozdítása, valamint a TASZ által védett szabadságjogok érvényesülésének elősegítése a köznevelési intézményekben. A program célja a jogérvényesítés előmozdítása a köznevelésben a köznevelés különféle szereplőinek szánt tájékoztató anyagok, oktatási segédanyagok készítésén, terjesztésén és képzések tartásán keresztül is.

Szegregáció a közoktatásban

2015 tavaszán a Kúria úgy határozott, egy nyíregyházi egyházi iskola jogszerűen oktat kizárólag roma származású gyermekeket. A döntés nem vette figyelembe, hogy a szülők nem vallási meggyőződésükből, hanem anyagi és társadalmi kényszerből választották a szegregált iskolát. Mivel az állam egyre növekvő mértékben kiszervezi az iskolák fenntartását az egyházaknak, a döntés megnyitja a kaput a roma tanulók tömeges szegregálása előtt.

Kiszivárgott az Emberi Erőforrások Minisztériumának rendelettervezete, amely a Kúria sajnálatos döntését kiaknázva tovább rontaná a szegregáció elleni garanciákat. A tervezet a nyilvánosságra került formában egyrészt a vallási meggyőződésen alapuló szegregált oktatásban való részvétel önkéntességének látszatát támasztaná alá, másrészt pedig a többségi gyermekek, tanulók és szüleik számára a vallási meggyőződés álcája mögött biztosítaná a szegregált oktatást a kisebbségi tanulók hátrahagyása árán is.

Sikeres fellépés a Pedagógus Etikai Kódex ellen

A szinte minden, állami fenntartású köznevelési intézményben dolgozó pedagógusra nézve kötelező

Etikai Kódex tervezete a pedagógusok számos alapvető jogát sértette, és az általuk nevelt gyermekek érdekeit is veszélybe sodorta.

Mozgósító kampányunkban néhány nap alatt több, mint 60 pedagógus küldte el álláspontunkat és javaslatainkat a Kódexet kidolgozó Nemzeti Pedagógus Karnak. A végleges Kódex szövege a tervezethez képest tíz helyen módosult a javaslatainknak megfelelően. Ennek eredményeképp – a Kódex tervezetével összehasonlítva – mérséklődtek többek közt a pedagógusok szólás-szabadságát, magánélethez való jogát, lelkiismereti szabadságát, szabad munkavállaláshoz való jogát érintő, a Kódex pedagógusokra kényszerítésével keletkező jogsérelmek.

A köznevelési szerződések nyilvánosságra hozatala

Az egyház és állam között kötött ún. köznevelési szerződések ismerete nélkül nem dönthető el, az oktatás egyházaknak történő kiszervezése nem veszélyezteti-e a gyermekek világnézetileg semleges oktatáshoz való méltányos hozzáférését. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma azonban megtagadta a szerződések nyilvánosságra hozatalát, ezért pereltünk értük. A pert jogerősen megnyertük: a szerződések ismerete ezután segíti a világnézetileg semleges oktatásért folytatott munkánkat.

Alaptörvénymentes érettségi feladatokat!

A 2017-től bevezetendő új érettségi feladatsorok értékelési útmutatója sértette volna az érettségizők lelkiismereti szabadságát. Az emelt szintű magyar nyelv és érettségi vizsga javítókulcsa lehetővé tette volna a vizsgáztatónak, hogy alacsonyabb pontszámot adjon az érettségiző önálló szövegalkotására, amennyiben a vizsgadolgozatban kifejtett vélemény ellentétes az Alaptörvényben lefektetett értékekkel.

Mivel az Alaptörvény világnézetileg elkötelezett, ez az értékelési mód sérti a közoktatás és az állami vizsgáztatás világnézeti semlegességét. Erre felhívtuk az Oktatókutató és Fejlesztő Intézet figyelmét, amely javaslatunknak megfelelően módosította a javítási útmutatót: a jogsértő útmutatás kikerült a javítókulcsból.

Állásponatok a világnézetileg semleges oktatásért

Elemztük a központi költségvetést abból a szempontból, hogy a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) költségvetési gazdálkodásának tervezése és átláthatósága lehetővé teszi-e az államra háruló közoktatási-köznevelési kötelezettségek kiszámítható teljesítését, és e kötelezettségek teljesítésében mutakozó hiányosságok célzott felszámolását.

Állásponatot tettünk közzé a világnézeti meggyőződésen alapuló elkülönített oktatás-nevelés feltételeit szabályozó rendelettervezetről.

Kialakítottuk állásponatunkat a Pedagógus Etikai Kódex végleges tervezetének alapjogi visszasságairól,

amelyet az abban megfogalmazottakat magukénak érző pedagógusokon keresztül eljuttatunk a Nemzeti Pedagóguskárnak. Az állásponatunk nyomán a kódex jelentős változásokon esett át.

Állásponatot tettünk közzé a diákok és vizsgajavító lelkiismereti szabadságának sérelméről a 2017-es érettségi mintafeladatsorok javítókulcsában. Véleményünk nyomán a javítókulcsot módosították.

Bemutatkozott a Tanszabadság program

A tanszabadság programot a Gödör 2.0-ban rendezett Tavasz TASZ-buli keretében mutattuk be. A rendezvényen a Panodráma: TTT- 2014-15 - Keresztmetszet a közoktatásról című darabját tekinthették meg az érdeklődők, majd ezt követően a tanszabadságról kerekasztal-beszélgetést tartottunk.

PARTNEREINK:

A program céljainak megvalósítása érdekében együttműködik az Eötvös Károly Intézettel.

29000

MEGTEKINTÉS A PEDAGÓGUS ETIKAI KÓDEX
ELLENI TILTAKOZÁSRA FELSZÓLÍTÓ VIDEÓKNNAK

4

ÁLLÁSPONT

11

JOGSEGÉLYES TANÁCSADÁS,
SEGÍTSÉGNYÚJTÁS E-MAILEN

SZÓLÁSSZABADSÁG PROGRAM

A TASZ fellép a szólásszabadság indokolatlan korlátozása ellen. Világnézetétől függetlenül védünk mindenkit, hogy politikai véleményét szabadon kifejezhesse. Kiállunk a sajtószabadságért, ami a demokratikus jogállam egyik alapintézménye. Védjük a sajtó szabadságát a politikai és gazdasági befolyással szemben. A TASZ célja a közügyek szabad megvitatása és a politikai vélemények szabad kinyilvánítása. Kiemelt célunk, hogy a közhatalom-gyakorlók szabadon kritizálhatóak legyenek. A szabad kritika ugyanis az ellenőrizhetőség és elszámoltathatóság záloga. Az alapjogi kereteket átlépő – a szabad szóláson kívül eső – véleménynyilvánítások ellen fellépünk, így a gyűlöletre uszítás minden formáját elítéljük. Mindennapi munkánk során újságíróknak és magánembereknek nyújtunk jogi képviselést az ellenük a véleményük kifejtése miatt indított polgári és büntetőeljárásokban. Stratégiai célunk, hogy minél kevesebb politikus és közhatalom-gyakorló indítson büntető- és polgári eljárást az őket tevékenységük miatt kritizáló újságírókkal és politikailag aktív emberekkel szemben. A politikai vitákat nem a bíróságon, hanem a közéletben kell eldönteni.

Charlie Hebdo és a szólásszabadság

2015 januárjában a Charlie Hebdo szerkesztőségét terrortámadás érte: 11 ember meghalt és további 11 ember megsérült. Az elkövetők az újságírók politikai véleménye miatt gyilkoltak. A tragédia éles vitát generált a szólásszabadságról, majd amikor kiderült, hogy az elkövetők Franciaországban született bevándorlók leszármazottai és muszlimok, akkor a vita áttevődött az integrációs kérdésekre és az Európai Unió által kialakított politikai értékekre is.

Az újságírók munkájának akadályozása menekültügyben

2015-ben a menekültválság elérte Magyarországot, soha nem látott számú menekült lépett be az ország

területére, ahol az állam semmiféle segítséget nem nyújtott. A kormány először közpénzen gyűlöletkampányba kezdett a menekültekkel szemben, majd az újságírók munkáját próbálta megakadályozni azzal, hogy bizonyos területekre nem mehettek be, közérdekű adatigénylésekre az állam nem válaszolt, végül több újságírót bántalmaztak rendőrök. Az állam a menekültellátás helyett kitoloncolással és kerítésépítéssel, valamint gyűlöletkampánnyal próbálta megoldani a humanitárius válságot.

Polgári engedetlenség a gyűlöletkampánnyal szemben

A kormány gyűlöletkeltő plakátjaival szemben többen polgári engedetlenséggel léptek fel. A gyűlölködő plakátokat átjavították, azokon pozitív üzeneteket helyeztek el. A rendőrség bűncselekmény, illetve szabály-sértés miatt indított ellenük eljárást. A TASZ négy ügyfelet képviselt, és végül mind a négyük esetében megszüntették az eljárást. A bíróságok és a hatóságok megértették, a kormány közpénzből finanszírozott gyűlölködő üzenetére arányos válasz a plakátok átfestése.

Kampány a szabadabb közbeszédért

Kampányt indítottunk annak érdekében, hogy a becsületsértés és a rágalmozás kerüljön ki a büntető törvénykönyvből. Meggyőződésünk, hogy a politikai szólást nem szabad büntetőjogi eszközökkel fenyegetni. A polgári jog megfelelő elégtételt kínál a tudatosan hamis tényállítások esetére. A kampány során sikeresen pénzt gyűjtöttünk egyik ügyfelünknek, hogy tovább vigyük az ügyét, ha kell, akár az Emberi Jogok Európai Bíróságáig is.

Kiemelendő sikerünk, hogy a bíróság kimondta, hogy az újságíró nem fenyegethető jogi szankcióval akkor, ha a monopolhelyzetben lévő Magyar Távirati Iroda

tudósítására alapozva jelentet meg hírt. Az objektív fel-
lelősségi rendszer lebontása a TASZ egyik stratégiai célja.

Sajtószabadság és a közbeszéd korlátai

A TASZ felhívta a közvélemény figyelmét arra, hogy a magyar hatóságok folyamatosan megsértik a sajtó szabadságát azzal, hogy az újságírók munkavégzését gátolják. Annak érdekében, hogy a sajtó munkatársai és a jogvédő szervezetek akadálytalanul végezhesék munkájukat, a Belügyminiszterhez fordultunk, amire a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal főigazgatója válaszolt. Az elutasító válasz miatt az alapvető jogok biztosához fordultunk.

Jogalkotási javaslatot és azt megalapozó háttér tanulmányt készítettünk a szabad közbeszéd legsúlyosabb korlátainak lebontására: a törvénynek nem szabadna büntetnie a rágalmozást és a becsületsértést, a törvénynek nyilvánvalóvá kellene tennie, hogy a közfeladatot ellátó személyek akkor sem torolhatják meg a munkájukkal összefüggő kritikát polgári jogi eszközökkel sem, ha nem számítanak közszereplőnek, és meg kell szüntetni a rágalmozás és becsületsértés miatt indult büntetőeljárásokban a hivatalos személyek kiemelt védelmét.

Kiadványok és útmutatók a szólásszabadságért

Készítettünk egy érvgyűjteményt és egy peres útmutatót azok számára, akiknek a szólásszabadság ügyét nem tudjuk elvállalni, vagy akik nem hozzánk fordulnak jogi segítségért, de szükségük lehet szakmai érvekre egy-egy büntető- vagy polgári eljárás során.

Készítettünk egy összefoglalót arról, hogy az újságíróknak milyen jogi normákat kell szem előtt tartaniuk, amikor fényképeket készítenek, hogy a menekültek magánszférája ne sérüljön.

Készítettünk egy kiadványt arról, hogy a rasszista bűncselekmények, így az uszítás is súlyosabban büntetendő. Célunk az volt, hogy a kirekesztő nézeteket vallók figyelmét is felhívjuk arra, hogy a menekültek megtámadása nagyon súlyosan büntetendő.

PARTNEREINK:

Media Legal Defence Initiative, Central European University - Center for Media, Data and Society, Független Médiaközpont, IFEX

SAKMAI TANULMÁNY,
ELEMZÉS, KISOKOS

5
6

NYERTES PER

64618

MEGTEKINTÉS A POLITIKUSS UTCAI AKCIÓNK VIDEÓJÁN

272000

ELÉRÉS A PLAKÁTRONGÁLÓKKAL KAPCSOLATOS BEJEGYZÉSÜNKNEK

BETEGJOGI ÉS ÖNRENDELKEZÉSI PROGRAM

Betegjogi és Önrendelkezési Programunk az alapvető jogok egészségügyi rendszerben való megvalósulásával és a polgárok szabad döntésének jogával foglalkozik, a szexuális orientáció, a nemi identitás, a gyermekvállalás és a méltó halálhoz való jog terén. A betegjogi program céljai a következők: [1] az egészségügyi törvény által is megnevezett betegjogok érvényesülését előmozdítja, ideértve az egyenlő bánásmódot és a személyes adatok védelmét is [2] az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférést segítse, [3] az [1] cél elérése érdekében előmozdítja az egészségügy átláthatóságát és kiszámíthatóságát. Az **Önrendelkezési Program** hosszú távú célja, az, hogy minden ember szabadon dönthessen a magánszférájába tartozó kérdésekben, úgy mint a gyermekvállalás, szülés és a halál. A program foglalkozik a reprodukciós jogok hazai érvényesülésével, ideértve a mesterséges megtermékenyítési eljárásokhoz és a terhesség megszakításhoz való hozzáférést. Emellett a program célja az életvégi döntések területén olyan szabályozás és gyakorlat kialakítása, amelynek keretében minden ember meghozhatja a személyes meggyőződésének és helyzetének legmegfelelőbb döntést: a palliatív ellátástól kezdve az eutanáziáig. Az önrendelkezési program keretében dolgozunk az LMBT+ személyek jogainak védelmével is. A programok célja az, hogy a polgárok jogtudatosságát növelje ezekben a témákban, rendszeresen hírt adjon a tudomány és a jog aktuális állására a szemléletformálás érdekében. Ezen felül segítjük a hozzánk forduló polgárok joggyakorlását tanácsadás vagy stratégiai pereskedés, a gyakorlatot érintő eljárások kezdeményezése révén. Amikor lehetőség nyílik rá, akkor a jogi szabályozás alapvető jogokat tiszteletben tartó módosítása érdekében lépünk fel.

Sándor Mária és a betegjogok

A 2015-ös év egyik meghatározó momentuma volt a Sándor Mária kezdeményezésére indult mozgalom az egészségügyben dolgozó ápolók megbecsüléséért. Sándor Máriát a TASZ Gyülekezési Jogi programja segítette.

A szülőnek a kórházban is gyermeke mellett a helye

Magyarországon soha korábban még nem végzett felméréssel kerestük meg áprilisban a szülésetet, illetve gyermekosztályt működtető egészségügyi intézményeket; összesen hatvanötöt. A „Gyerekekkel vagyok” című kezdeményezés célja, hogy a közérdekű adatigénylések eredményeit összegezve először teljes képet kapjunk a kórházban születő, illetve ott gyógyuló gyerekek és szülei helyzetéről, majd jó gyakorlatok bemutatásával, a szülőknél szóló tájékoztatóval és szakmai javaslatcsomag kialakításával mozdítsuk elő a szülők és gyerekek kapcsolattartáshoz való jogának megvalósulását. A kampány 2016 végéig fut.

10 dolog amit tudnod kell, ha gyermeked kórházba kerül

A Gyerekekkel vagyok kampányunkban komplex, az egészségügyi vezetés minden szereplőjére vonatkozó szakmai javaslatcsomagot dolgoztunk ki.

Segítünk, hogy tájékozódj

Egységügyi tájékoztatót készítettünk a menekültek és az őket segítők részére,

1x1-t készítettünk az életvégi döntésekről. Évente négyszer adunk ki hírlevelet, amely összefoglalja a globális fejleményeket a reprodukciós jogok, az LMBT jogok és a lelkiismereti szabadság témakörében. A Gyerekekkel vagyok kampány keretében készítettünk videókat a kórházi jó gyakorlatokról, a Keresztények a melegekért csoporttal pedig arról forgattunk, hogy miért tartják fontosnak, hogy részt vegyenek a Budapest Priden.

Egy házasság elismertetése

Fontos sikerként tartjuk számon, hogy egy perui nemzetiségű és magyar nőből álló leszbikus párnak segítettünk elérni, hogy a külföldön kötött házasságukat a magyar hatóságok is elismerjék.

A **HIV/AIDS Program** a HIV/AIDS-szel élő emberek jogainak érvényesítésével foglalkozik a következő területeken: egyenlő bánásmód érdekében a joggyakorlat formálása (egészségügy, adatvédelem, munkaügy, oktatás), az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférés, közvélemény formálása az érintettekkel szembeni stigma lebontása és tudományos ismeretek terjesztése útján, valamint a tudományosan megalapozott szakpolitikák elfogadása érdekében kifejtett szakmai tevékenység. A program kiterjedt nemzetközi tevékenysége keretében beszámol a tudomány legfrissebb állásáról a szemléletformálás érdekében. A program monitorozza az ellátást és javaslatokat tesz annak fejlesztése érdekében, így például a HIV fertőzöttek számára létrejött Budapesten kívüli központok gyakorlatának felmérése révén. A program segítséget nyújt a joggyakorlásban kisokosok gyártásával, képzéssel és jogi tanácsadással.

Stratégiaiailag fontos területeken az egyenlő bánásmód sérelme miatt indult eljárásokban képviselőket nyújtunk.

Az AIDS világnap

Az év meghatározó momentumait ezen a téren a december elsejei AIDS világnapon megjelent írásunk foglalta össze. Az egyik legfontosabb tanulsága az eltelt időszaknak, hogy a politikai akarat hiányosságai és a vírussal kapcsolatos stigma jelentősen megnehezítik a megelőzést és korlátozzák a HIV-vel élők joggyakorlását. Bár már 2013-ban kimondta az Egyenlő Bánásmód Hatóság azt, hogy a HIV-vel élők fogászati ellátásának megtagadása vagy rendelési idő végére szervezése sérti az egyenlő bánásmód követelményét, 2015-ben ismét képviseltünk egy ügyfelet, akinek az ellátása során hasonló jogsértés történt.

64

INTÉZMÉNYHEZ FORDULTUNK KÖZÉRDEKŰ ADATIGÉNYLÉSSSEL, EZEK KÖZÜL 45 KÓRHÁZ VÁLASZOLT MEGKERESÉSÉNKRE

165

MÉDIAMEGJELENÉS

12156

OLVASOTTÁGÚ BLOGPOSTTUNK A HOSPICE ELLÁTÁSBA KERÜLŐ GYEREKEKRŐL

72

JOGSEGÉLYES SEGÍTSÉGNYÚJTÁS E-MAILLEN

17740

ÖSSZNÉZETTSÉGŰ VIDEÓRIPORTJAINK A GYEREKKEL VAGYOK KAMPÁNYUNKHOZ

HELLO

NAGYVILÁG!

Az év fontos prioritása volt a TASZ számára, hogy ügyeinkkel kapcsolatban közérthetően, ugyanakkor szakmailag megkérdőjelezhetetlen pontossággal forduljunk minden esetben a nyilvánosság felé. Ennek érdekében diverzifikáltuk kommunikációs tevékenységünket. Vezető jogvédő civil szervezetként minden állásfoglalásunknak, szakmai nyilatkozatunknak különösen fontos szerepe és súlya van a médiában. Ezt a proaktív, véleményformáló szerepünket ebben az évben tematikus, negyedéves kampányokkal egészítettük ki. Munkánk eredményessége leginkább kampányaink sikerességén keresztül mérhető le, ezért most röviden bemutatjuk 2015-ös kampányainkat. A tervezés, kivitelezés során fontos szempont volt számunkra, hogy a leghatékonyabb segítséget nyújtsuk az érintettek számára. Ezt jogsegélyszolgálatunk tapasztalatainak összegzésével, valamint további szakemberek, és az érintett célcsoport tagjainak bevonásával értük el.

Mondj igent! – Kortárs írókkal a diszkriminációmentes házasságért

Mit érez az a homoszexuális pár, akik a hatályos szabályozás miatt nem házasodhatnak? Hogyan lehet feldolgozni lelkileg, ha gondnokság alá helyezett emberként nem rendelkezhetsz a saját testedről és elveszik tőled a kisbabád?

Februárban a Házasság hetében a Mondj igent! - című egy hetes szépirodalmi kampányunkban hívtuk fel a figyelmet arra, hogy a magyarországi házasság-fogalom, a szabályozás és a gyakorlat is mind-mind önkényes, igazságtalan és számos ponton kirekesztő. Ma ugyanis nincsenek egyenlő jogaik a szivárvány családoknak, a gondnokoltaknak és a harmadik világból érkezőknek – holott mind pontosan tudjuk, hogy a társukat, életük párját pont ugyanúgy képesek szeretni, mint azok a szerencsések, akiket a magyar állam családként ismer el, és lehetővé teszi számukra a házasságkötést. Szervezetünk szerint a házasság intézménye nem maga a cél, hanem egy eszköz az együtt élők és családtagjaik jogi és anyagi biztonságának megteremtéséhez.

A házasság hete során felkérésünkre Dragomán György, Gerlóczy Márton, Karafiáth Orsolya, Kemény Zsófia, Kiss Tibor Noé, Pungor András, Rácz Zsuzsa, Szilasi László, Tompa Andrea és Tóth Krisztina írásai emlékeztettek minket a hatályos szabályozás kirekesztő és elfogadhatatlan gyakorlatára.

A novellákat nagyon szerették a munkánkat figyelemmel követők, erről tanúskodik a bejegyzések több ezres olvasottsága. Tavasszal a Menhely Alapítvánnyal együttműködve egy Fedél Nélkül különszámban nyomtatásban is megjelentettük az írásokat, így támogatva minden eladott példánnyal a hajléktalan embereket.

„Igen, ahogy neked is, nekem is minden vágyam, hogy együtt nevelhessük a gyerekünket békében és szeretetben, pont annyira vágyom rá, mint te, talán még jobban is, tudom, hogy mellettünk áll az igazság és az európai jog, csak tudod, a remegő kézre nincsen paragrafus, meg a fáradságra se, meg arra se, amikor azt érzed, hogy a léted minden pillanata politikai tett, nem harcolni akarok, csak normálisan élni, úgy, mint mindenki más.”

Dragomán György

„A gyámom és az orvos megbeszélték, hogy a kisbabát ki kell venni a hasamból. Mondtam nekik, hogy én ezt nem szeretném, mert ez a Feri meg az én kisbabám, és nagyon boldogok leszünk. Ők erre elém tettek egy papírt, hogy írjam alá, mert én nem látom át ezeket a dolgokat, és fogalmam sincs arról, hogy ez miféle terheket jelentene.”

Tóth Krisztina

„A Bevándorló végülis kirakta a lelkét az asztalra, ahogy megparancsolták neki, a Bevándorlási És Állampolgársági Hivatal pedig diadalmas mosollyal felvette, zsebrevágta, majd pedig elégedetten kivonult a szobából, és a többit már a biztonságiakra bízta.”

Kemény Zsófi

GYEREKKEL VAGYOK!

ORVOSOKKAL A GYEREKBARÁT EGÉSZSÉGÜGYÉRT

Gyerekkel vagyok!

– Orvosokkal a gyermekbarát egészségügyért

„Anyuka kérem menjenek haza!” – számtalanszor hangzik el keserves gyereksírás közepette egy hideg kórházi folyosón az alábbi felszólítás. Mindenkinek van egy története, vagy ő maga emlékszik, mi történt vele gyermekkorában, amikor kórházba került, vagy szülőként élte meg az egyik legnehezebb élethelyzetet: beteg gyermekét kellett orvoshoz vinni, aki kimondta az „ítéletet”, hogy bizony be kell feküdni, de szülők nélkül. A TASZ „Gyerekkel vagyok” kampánya azért indult idén áprilisban, hogy elérje, minden kórházban legyen lehetőség rá, hogy a szülők beteg gyermekük mellett maradhassanak, akár több éjszakára is.

Egyedülálló felmérést végeztünk a magyarországi egészségügyi intézmények körében: összesen 64 közérdekű adatigényléssel fordultunk szülésetet, illetve gyermekosztályt működtető kórházakhoz. Az összegyűjtött adatok alapján olyan nyilvános adatbázist készítettünk, amely a szülők számára hasznos tájékoztató forrásként, a szakembereknek pedig a szakmai ajánlások alapjául szolgálhat. Az adatgyűjtés tanulságait és személyes, munkatársaink által folytatott felméréseket összegezve, orvosok és szülők bevonásával szakmai ajánlást készítettünk az egészségügyi kormányzat számára annak érdekében, hogy a gyermekek érdekében megfogalmazott, Magyarország számára is kötelező ajánlások minél több helyen, minél nagyobb arányban érvényesüljenek.

Honlapunkon pedig megismerheti az egyes kórházak beteglátogatási előírásait, letöltheti „10 dolog, amit tudnod kell, ha gyermeked kórházba kerül” c. kiadványunkat és megtekintheti a kórházakban forgatott riportfilmjeinket is: gyerekkelvagyok.tasz.hu

A kampányhoz kapcsolódó videósorozatban jó példákat mutattunk be a gyermekorvosok és kórházi osztályok közül.

A KAMPÁNYHOZ KÉSZÍTETT VIDEÓK NÉZETTSÉGE:

YOUTUBE

9800

FACEBOOK

3900

INDAVIDEO

4040

MONDO

A FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ GYEREKEK JOGAIÉRT

Évente legalább 50 fogyatékos személy fordul hozzánk segítségért, mert fogyatékoságuk miatt valamilyen jogsérelem érte őket. A legtöbben gondnokság alatt vannak, és elzárva élnek valamelyik magyarországi intézetben, sokak számára elképzelhetetlen korlátozások mellett. Miután valaki gondnokság alá került már nagyon nehéz és hosszú, sokszor eredménytelen folyamat, amikor ügyvédekkel, évekig elhúzódó pereskedéssel megpróbáljuk visszanyerni cselekvőképességét. A gondnokság sokszor egyetlen megoldásként jelenik meg a fogyatékossgal élő gyermeket nevelők körében, más alternatíva ismeretének hiányában. Ezt a problémát felismerve egy speciális TASZ szülői sorozatba kezdtünk, aminek keretében szülők, pedagógusok kézzel fogható és hasznos tudást kapnak arról, hogy a fogyatékos gyerekek felnőtt életük során milyen vészhelyzetekkel szembesülhetnek, és mit tehetnek annak érdekében, hogy ezeket a lehető legjobban kezeljék.

A foglalkozásokat kiegészítve fontosnak tartottuk, hogy maguk az érintettek, a fogyatékossgal élő gyermekek is megismerjék jogukat, és játékos formában is szerettünk volna hasznos segítséget nyújtani számukra. Ebből a célból készült el a MONDO kártyajáték, aminek célja, hogy a gyerekek konkrét helyzetek kapcsán megtanulják, hogyan védjék meg magukat, mit tegyenek, ha vészhelyzetbe kerülnek. Az iskola ugyanis az utolsó olyan hely nagyon sok fogyatékos személy életében, ahol még védett körülmények között van lehetősége elsajátítani az önvédelem különféle módjait. A MONDO a Csillagház Általános Iskola pedagógusai és Hitka Viktória képzőművész segítségével jut el több száz iskolába, pedagógushoz és gyermekhez annak érdekében, hogy minél kevesebb fogyatékossgal élő ember kerüljön gondnokság alá vagy éppen intézeti ellátásba.

A kártyáról, a szülői értekezletekről itt talál bővebb információt: szuloi.tasz.hu

A KAMPÁNYHOZ KÉSZÍTETT VIDEÓK NÉZETTSÉGE:

7582

POLITIKUSS!

KAMPÁNY A SZABADABB KÖZBESZÉDÉRT

“Bátor dolog ma Magyarországon egy politikusnak beszólni.” Ezzel a felütéssel nyitottuk PolitiKuss kampányunkat, amelyet a politikusok kritizálhatóságának jogi korlátainak lebontásáért indítottunk. Talán a legjjesztőbb dolog, amire a kampány felhívta a figyelmet, hogy mekkora hátránnyal indulnak azok, akik vidéken szeretnének kiállni az igazságtalanságokkal szemben. Ezt négy ügyfelünk példáján mutattuk be, akik felemelték a hangjukat a környezetükben tapasztalt hatalmi visszaélésekkel szemben, és ezért jogi retorzió érte őket. Közülük is kiemelkedett Somogyi Mária ügye, aki ellen a tatai önkormányzat és polgármesteri hivatal polgári és büntető pert is indított egyetlen Facebook megosztás miatt. Kampányunk alatt több tízezres össznézettségű videókat publikáltunk Facebook oldalunkon az egyes ügyeinkről, több száz levél elküldésére vettük rá követőinket a parlamenti képviselők részére, utcai akciót szervezetünk, ahol a járókelőknek lehetősége volt elmondani véleményét a politikusokról, és öt év után újra ott voltunk az Országgyűlésben, ahol az Igazságügyi bizottság tárgyalta és vetette el törvényjavaslatunkat, melyet a kampányhoz készítettünk. Emellett egy sikeres crowdfunding kampánnyal sikerült Somogyi Mária bírósági költségeinek megtérítenünk. Minden fontos információt megtalál a kampányról itt: **politikuss.tasz.hu**

A kampányhoz 9 videót készítettünk, melyek a TASZ ügyfeleinek történeteit, a kampányhoz kapcsolódó utcai akciót, Somogyi Mária részére készült crowdfunding kampányt, a levélküldő akcióra való felhívást, valamint az Igazságügyi Bizottság ülését mutatják be és népszerűsítik.

A KAMPÁNYHOZ KÉSZÍTETT VIDEÓK NÉZETTSÉGE:

108 841

MÉDIAMEGJELENÉSEK SZÁMA

2200

VIDEOPROGRAM

A TASZ 2015-ben **36** videóriportot készített, melyeknek össznézettsége meghaladja a **250 ezret**.

TASZ Imázsfilm 2015

YOUTUBE

949

FACEBOOK

7957

INDAVIDEO

347

ROMAPROGRAM

Gyöngyöspata per

A több évig tartó Gyöngyöspata-per nével elhíresült ügy tárgyalásaiból, archív anyagokból és az ítélethirdetésből vágott videóriport.

YOUTUBE

1876

FACEBOOK

2637

INDAVIDEO

1342

ÖNRENDELKEZÉSI PROGRAM

Jézus is eljönne a Budapest Pride-ra Videóriport egy keresztény közösséggel, akik megpróbálnak szembe-menni a sztereotípiákkal, és kiállnak a melegeért

YOUTUBE

1854

FACEBOOK

1082

LELKIISMERETISZABADSÁG PROGRAM

A videóban a TASZ Lelkiismereti Szabadság programvezetője hívja fel a figyelmet arra, hogy miért diszkriminatív az egyháztörvény módosítási tervezete.

FACEBOOK

YOUTUBE

7281

TANSZABADSÁG PROGRAM

A TASZ Tanszabadság programvezetőjének felhívása, hogy minél többen tiltakozzanak a jogszerűtlen Pedagógus Etikai Kódex ellen

FACEBOOK

YOUTUBE

29040

DROGPOLITIKAI PROGRAM

A szintifű meghódította Mátraverebélyt Videóriport Mátraverebélyről, ahol a fiatalok jelentős része használja az ún. designer drogokat, és a tanárok szerint egyre kezelhetetlenebb a helyzet.

YOUTUBE

12200

INDAVIDEO

3848

Élet a túcserre bezárása után

A Szoba a Nyolcban című filmben bemutatott túcserre környékét és klienseit mutatja be a videóriport.

A filmben megszólalnak drogfogyasztók és szakértők is, képet kaphatunk arról, milyen hatással jár az ártalomcsökkentő programok bezárása.

YOUTUBE

19498

INDAVIDEO

3043

Oslo, a túladagolások fővárosa

A TASZ videóprogramjának munkatársa az Oslói belövészobában forgatott, a film átfogó képet ad az ártalomcsökkentő programok és a drogfogyasztók helyzetéről Norvégiában.

YOUTUBE

37300

Régi minőség, új kontösben

Idén új arculatot is kapott szervezetünk Hitka Viktória és Katona Éva munkájának köszönhetően. Az egységes arculat és az új logó következetes használata segíti majd, hogy a TASZ sokszor más-más területeket érintő, de végső soron egy irányba tartó programjai beazonosíthatóak, a szervezethez köthetőek legyenek. Hitka Viktóriát a MONDO csodaszép illusztrációinak megtervezése miatt választottuk ki az arculat kialakítására. A TASZ új logójában a tervező a szervezet nevének betűit és egy könnyen felismerhető grafikus elemet - a szócsőt - építette egybe. A szócső erős metafora: azt szimbolizálja, hogy a TASZ kihangosítja azt, ami nem hallatszik, hangot ad annak, amit elhallgattak, illetve beszél azok érdekében, akiknek erre nincs lehetőségük és segítségre volna szükségük. A logó tervezésénél külön szempont volt, hogy például olyan ügyfeink számára is könnyen felismerhető legyen, akik valamilyen fogyatékkal élnek.

Az összes újonnan készülő kreatívanyag letisztult és az arculati kézikönyv pontos utasításai által tervezett lesz a jövőben.

Az új arculat legelőször a december 4-ei Téli TASZ bulin mutatkozott be a Gödör Klubban. Itt mutatták meg magukat az új anyagaink élőben: molinó, roll-up, névjegykártyák, a támogatóinknak vászontáska és póló, valamint az online platformunk skinjei és az imázsfilmünk.

Miből és hogyan gazdálkodunk?

A TASZ eredményes működéséhez nélkülözhetetlen anyagi támogatást magánszemélyek, cégek, valamint magánalapítványok biztosítják, akik támogatásukkal, adományukkal, szolgáltatásukkal vagy 1 % felajánlásukkal segítenek nekünk. Bár az intézményi támogatások biztosítják a legnagyobb részét a működési költségeinknek, a TASZ életében egyre jelentősebb szerepet játszanak a hazai magánszemélyek felajánlásai valamint a céges támogatások.

Kiemelten fontos számunkra, hogy gazdálkodásunk átlátható legyen mindenki számára, erről minden évben közzéteszünk egy összefoglalót a honlapunkon. Megalakulásunk óta nem fogadunk el támogatást a magyar államtól vagy magyarországi pártoktól, így a forrásainkat kizárólag pályázatok vagy egyéni felajánlások biztosítják.

**FÜGGETLENSÉGÜNK MEGŐRZÉSÉNEK ÉRDEKÉBEN
NEM FOGADUNK EL TÁMOGATÁST A MAGYAR ÁLLAMTÓL,
KIZÁRÓLAG MAGÁNSZEMÉLYEKTŐL, CÉGEKTŐL ÉS
MAGÁNALAPÍTVÁNYOKTÓL.**

ÍGY AZ ÖN TÁMOGATÁSA KIEMELTEN FONTOS SZÁMUNKRA!

**AMENNYIBEN EGYETÉRT CÉLJAINKKAL,
KÉRJÜK, TÁMOGASSA MUNKÁNKAT!**

CIB Bank:

11110104-18067109-10000001

MagNet Bank:

16200216-00089166

Egyéb támogatási lehetőségekről honlapunkon bővebben olvashat:
tasz.hu/tamogatás

**TASZ
TÁRSASÁG A SZABADSÁGJOGOKÉRT
KÖZHASZNÚ EGYESÜLET**

1136 BUDAPEST, TÁTRA UTCA 15/B.
TELEFON +36 1 209 0046
FAX +36 1 279 0755
WWW.TASZ.HU